

олекне на детската душа. Иначе, този страхъ ще отвори пътя и за други.

Най-често гръшатъ родителите, когато заплашватъ децата си, за да ги отучатъ отъ нѣщо, или за да имъ признаятъ децата, че тѣ сж извѣршили нѣщо: строшили стъкло, изяли нѣщо и пр.

Дете, което е плашено съ бой или съ думи, никога не казва цѣлата истина. Такова дете е свито и прикрито. И наопаки, къмъ този, който съ добро и съ благо отношение се държи, детето е съвсемъ открыто и свободно.

Страхътъ отъ друга страна може да научи детето и на лицемърие. Докато е предъ очите ти, то е като бездушна тварь; откачи ли се отъ погледа ти, всичко за него става позволено. Такова дете е вече изоглавено, защото е скъжана невидимата нишка, — обичъта между него и възпитателя или родителя.

Най-пакостенъ е, разбира се, **суевѣрниятъ страхъ**. Единъ юноша плашень ли е отъ дете, остава си страхопъзлю до гробъ.

Вънъ отъ всичко това, има много нервни болести, които сж резултатъ отъ уплахата, отъ страха.

Затуй, колкото е важно да се запомни, че детето не трѣбва да се плаши, още по-важно е да привикнемъ детето на безстрашие, на куражъ и смѣлостъ.

А безстрашъ е онзи, който познава свѣта и нѣщата и разбира, кое какъ става. Нашите дѣди сж треперали отъ страхъ, когато гърми по небето, защото смѣтали, че това е Св. Илия съ колата си, който ще ги порази заради грѣховетъ имъ. Сега всички деца-ученици знаятъ, че това е електричеството въ облаците, кое-то треси и свѣтка и отъ което ще се запазимъ чрезъ грѣмоотводъ а не чрезъ суевѣрия, магии и пр.

Но безстрашието е нужно не само срещу суевѣрието. Нуждно е да се приучва детето отъ малко на безстрашие отъ трудъ. Безстрашие и куражъ трѣбва при болка, при несполучка; безстрашие, когато се казва истината и правдата; безстрашие и куражъ, когато се помага на другите. Какъ ще се научи детето на това? — Като вижда сѫщото у родителите, у учителите. Затуй старите римляни водѣли на всѣкїде децата си: на игрището, въ театъра, по мегданите, та малките да взематъ примѣръ отъ старите.

